

Quityi nu nguscua San Pablo ndyaa ca slo ñati ji'i Jesucristo nde quichi Colosas

1 Pablo laca na' nu nscua na' quityi re. Ycui' Ndyosi ngulo cña 'na, bi' cha' ndya'a na' nchcui' na' cha' ji'i Jesucristo lo'o ngu' xa' quichi ca tyijyu' la. Stu'ba ti ndi'i na' ca nde lo'o yu Timoteo ty'a'a ngusñi na cha' ji'i Cristo. ²Nda na' quityi re cha' caa ca slo cu'ma ca quichi Colosas jua, cu'ma ngu' nu ntsu'u cha' ji'i ma lo'o ycui' Ndyosi, cu'ma nu laca ma ngu' ty'a'a na xqui'ya cha' cua ngusñi tso'o ma cha' ji'i Cristo.

Ndi'ya nti' na', cha' ña'a ti cua'ni ycui' Ndyosi Sti na cha' tso'o lo'o ma, cha' cua'ni Ni cha' ti ti tyi'i tyiquee ma, ca su ndi'i ma ca jua.

Nchcui' Pablo lo'o ycui' Ndyosi cuentya ji'i ngu' bi'

³Nu lo'o nchcui' ya lo'o ycui' Ndyosi Sti Jesucristo nu Xu'na na cuentya ji'i cu'ma, lu'ba ti ndya ya xlya'be ji'i ycui' Ndyosi xqui'ya cu'ma.

⁴Cua ngujui cha' ji'i ya cha' tso'o tsa ngusñi ma cha' ji'i Jesucristo, lo'o jua'a nacui' ngu' cha' ntsu'u tsa tyiquee ma ña'a ma ji'i lcaa ngu' ty'a'a ngusñi ma cha' ji'i ycui' Ndyosi.

⁵Tya clyo lo'o ndyuna ma cha' tso'o bi', cha' nu nchcui' ji'i ycui' Ndyosi nu chañi ca, li' ngua cuayá' ti' ma cha' ty'a ntsu'u chaca cha' nu cua tlyu la nu nga'a cha' tyacua ji'na tyempo nde loo la lo'o tyalaa na ca su ntucua ycui' Ndyosi. Ca bi' ntsu'u co'o cha' bi' cuentya ji'i ma; bi' laca cha' nu tyacua ji'i ma ca tiya' la xqui'ya cha' ngusñi ma cha' ji'i Cristo, lo'o jua'a tso'o tsa ntsu'u tyiquee ma ña'a ma ji'i xa' la ty'a'a ñati ma. ⁶Cua lijya ngañi la cha' tso'o ji'i Jesús bi' tyucui ña'a chalyuu, lo'o jua'a lijya ndyaca tso'o la cresiya ji'i ñati macala su nduna ngu' cha' bi'. La cui' jua'a ndyaca ty'a lo'o ndyuna ma cha' bi' ty'a clyo; ty'a li' cua ndyuna ma cha' ndu'ni tsa ycui' Ndyosi cha' xlya'be lo'o ñati, li' ngua cuayá' ti' ma cha' chañi tsa laca cha' bi'. ⁷Cua ngujui cha' bi' ji'i ma lo'o ngulu'u yu Epafras ji'i ma; tso'o tsa ty'a'a ndya'a ya cña laca yu bi'. Jlo ti' ya cha' tso'o tsa nchcui' yu cha' ji'i Cristo lo'o ngu' lcaa su ndya'a yu cuentya ji'i ya. ⁸La cui' yu bi' laca nu nacui' ji'i ya cha' ndu'ni Xtyi'i ycui' Ndyosi cha' ntsu'u tsa tyiquee ma ña'a ma ji'i xa' la ñati.

⁹Bi' cha' juani lu'ba ti nechui' ya lo'o ycai' Ndyosi cuentya ji'i cu'ma; tya lo'o ngujui cha' ji'i ya cha' cua ngusni ma cha' bi', ndijna ya cha' ji'i ycai' Ndyosi cha' ta Ni chacuaya' cha' caca cuaya' lyiji ti' ma leaa cha' ni'ya nu nti' Ni cha' cua'ni ma, cha' jua'a taca culacua tso'o ti' ma, taca ca'ya cha' tso'o hique ma xqui'ya Xtyi'i ycai' Ndyosi li'. ¹⁰Lo'o li' leaa tsa lo'o ndya'a ma chalyuu taca cua'ni ma cna, cua na'a ca cna nu nti' ycai' Ndyosi cha' cua'ni ma; taca cua'ni ma leaa lo cna tso'o cuentya ji'i ycai' Ndyosi li', lo'o jua'a taca ca cuaya' la ti' ma ni'ya ndyu'u leaa cha' ji'i Ni. ¹¹Nguula tsa cna ndu'ni ycai' Ndyosi ca su tlyu ca su ntucua ycai' Ni; bi' cha' cua ndijna na' ji'i Ni cha' ta Ni la cui' juersa bi' ji'i ma, cha' caca tso'o ti tyiquee ma talo ma ji'i cua na'a ca cha' cuxi nu tyacua ji'i ma. ¹²Lo'o jua'a tya ma xlya'be ji'i ycai' Ndyosi Sti ma nu cua nda chacuaya' cha' tyacua cha' tso'o ji'i ma, la cui' ti cha' nu cua nchco'o Ni cha' tyacua ji'i natj ji'i ycai' Ni, nu lo'o tyalaa ngu' ca su xee tsa ca su ntucua ycai' Ni. ¹³Na cua ngua'ni lya'a Ni ji'na, cua ngua'ni tye Ni ji'i chalyuu talya su nguta'a na, lo'o jua'a cua ngulu'u Ni chaca tyucui ji'na nu tsa ca chalyuu tso'o su laca Cristo loo ji'na. Sni' ycai' Ndyosi laca Cristo, lo'o jua'a tyaca'a tsa yu ji'i ycai' Ni; ¹⁴xqui'ya Cristo cua ngula'a na ji'i nu cuxi, xqui'ya Cristo cua ngui'ya Ni cha' clyu ti' ji'na ji'i qui'ya nu ntsu'u ji'na lo'o Ni.

**Cua nguaala' cha' ji'i ycai'
Ndyosi lo'o natj chalyuu**

¹⁵Na nchca na'a na ji'i ycai' Ndyosi tsiya' ti; pana nu lo'o yaa Cristo Sni' ycai' Ni chalyuu, li'

ngujui ni'ya nu na'a na ji'i ycai' Ni. La cui' yu bi' laca nu nguti'i tya clyo la lo'o ycai' Ndyosi, la cui' jua'a laca yu loo ji'i leaa lo na nu nguiina Ni chalyuu. ¹⁶Stu'ba ti ndu yu bi' lo'o ycai' Ndyosi Sti yu lo'o ntucua quiya' ndya' chalyuu, masi lo'o ndya' tyucui na'a nde cua, masi lo'o ndya' tyucui na'a nde lo yuu. Cua nguiina Ni leaa na nu nchca na'a na ji'i nde lo yuu chalyuu; lo'o jua'a cua nguiina Ni leaa na nu na nchca na'a na ji'i, ni'ya nti' leaa cui' nu laca loo nde cua; jua'a cua nguiina Ni leaa lo xu'na nu culo cna ji'i ngu', masi nde lo yuu chalyuu, masi nde cua. Stu'ba ti ndu Cristo lo'o ycai' Ndyosi Sti yu nu lo'o nguiina Ni tyucui na'a chalyuu; la cui' jua'a xqui'ya yu bi', bi' cha' ndya' leaa lo na. ¹⁷Cua laca ntucua yu bi' lo'o tya lyiji tya' chalyuu, lo'o jua'a leaa tsa ndu'ni yu cna cha' tyi'i tso'o ti leaa na nu ntsu'u lo yuu chalyuu. ¹⁸Ycai' yu laca yu loo ji'i leaa taju natj nu ndyu'ni tlyu ji'i ycai' Ndyosi tsa tlyu ti, ycai' laca nu nda chalyuu ji'i ngu' bi'. Tya clyo la cua ndyu'u ycai' yu chaca quiya' lo'o cua ngujui yu, cha' li' taca ji'i yu tyucua yu ca su laca yu loo ji'i leaa lo cha'. ¹⁹Cua nacui ycai' Ndyosi cha' caca Sni' Ni ni'ya laca ycai' Ni tsiya' ti, ²⁰cha' jua'a ngua ti' Ni cua'ni Ni, cha' chaca quiya' caca Ni loo ji'i tyucui na'a chalyuu xqui'ya yu bi'. Cua nguaala' cha' ji'i ycai' Ndyosi lo'o natj chalyuu lo'o ngujui Cristo lo crusi xqui'ya na; jua'a ngua'ni yu cha' xa' caca tyucui na'a chalyuu cuentya ji'i ycai' Ndyosi chaca quiya', masi nde lo yuu chalyuu, masi nde cua.

²¹Nu ngua cua tsubi' la, tyijyu' tsa nguta'a mā jil'i ycu'i' Ndyosi; tya'a cusuu mā jil'i ycu'i' Ndyosi ngua mā tyempo bi' xqui'ya cha' cuxi nu cua ngulacua ti' mā, xqui'ya cha' cuxi nu cua ngua'ni mā. Pana juani cua ngua'ni Ni cha' taca cati' qui'ya nu ntsu'u jil'i mā lo'o ycu'i' Ni, ²²xqui'ya cha' tyucui' ña'a ycu'i' Cristo Sñi' Ni, nchcubē' tsa yu lo'o ndyujui' ngu' jil'i lo crusi. Jua'a ngua'ni Ni tya li' cha' taca caca mā ñati' jil'i ycu'i' Ni, ñati' nu nga'aa ntsu'u yabē' hichu' mā tsiya' ti, cha' nga'aa caca sta ngu' qui'ya jil'i mā lo'o Ni, nu lo'o caa Ni caqui'ya Ni ji'na cha' tsalo'o Ni ji'na ca su ntucua Ni. ²³Pana juani ña'a ti ndulo tsa cha' jil'i mā cha' tyanu tachaa la cha' jil'i Cristo ne' cresiya jil'i mā, cha' ycu'i' yu bi' laca suu leaa cha' bi'. Ná ta mā chacuayá' cha' cñilo'o ngu' jil'i mā, cha' si jua'a, nga'aa culacua ti' mā jil'i cha' tso'o nu tyacua jil'i mā nde loo la, la cui' cha' nu cua ndyuna mā jil'i tya clyo. Xqui'ya cha' tso'o jil'i Cristo bi', bi' cha' ndya'a ngu' tyucui' ña'a chalyuu nchcui' ngu' cha' bi' lo'o ñati'. Lo'o jua'a na', Pablo, ndya'a tsa na' lo cña bi'.

**Ndyu'ni Pablo cña cuentya
jil'i ñati' nu ngusñi cha' jil'i
ycu'i' Ni ca leaa quichi'**

²⁴Tso'o nti' na' masi cua ngujui xi cha' ti'í 'na cuentya jil'i cu'ma; tso'o nti' na' cha' cuentya jil'i ca ta'a taju ñati' nu ngusñi cha' jil'i Cristo leaa quichi', bi' cha' ndyacua cha' ti'í bi' 'na. Nchcubē' tsa Cristo nde chalyuu xqui'ya na, cha' laca na ñati' jil'i ycu'i' yu; jua'a ndyacua cha' ti'í 'na, cha' cua lijya caca stu'ba la

cha' ji'na lo'o ycu'i' Cristo lo'o cha' ti'í nu ndyaca ji'na nde chalyuu cha' ngusñi na cha' jil'i Cristo. ²⁵Ycu'i' Ndyosi laca nu cua nda cña bi' 'na, cha' caca na' cña jil'i ca ta'a ñati' nu ngusñi cha' jil'i Ni leaa quichi', cha' nguula la caca tyiquee mā. Nga'a cha' ña'a ti tya ta la na' cha' jil'i Cristo lo'o xa' ñati' ña'a cuayá' nu tye cuna ngu' cha' bi'. ²⁶Tyucui tyempo nu ngua sa'ni la, ná ngujui ñi'ya nu caca cuayá' ti' ngu' cha' bi'; cua ntsu'u yacu' ti cha'. Pana juani cua ngulu'u ycu'i' Ndyosi cha' bi' jil'i leaa ñati' nu ntsu'u cuentya jil'i Ni. ²⁷Sca cha' tlyu nu tso'o tsa laca cha' bi', sca cha' nu caja jil'i leaa lo ñati' chalyuu laca cha' jil'i ycu'i' Ndyosi bi'; pana ná ngujui chacuayá' cha' caca cuayá' ti' ñati' jil'i ycu'i' Ndyosi cha' bi' nu ngua cua sa'ni la. Ndi'ya ndyu'u cha' bi', cha' nu bilya cuna ngu': Taca tyi'i Cristo lo'o na nde chalyuu, masi juani ti; lo'o jua'a tiya' la li' taca tyu'u cha' ji'na lo'o ycu'i' Ndyosi ca su tlyu su xee tsa ca su ntucua ycu'i' Ni.

²⁸Bi' cha' lye tsa nchcui' ya cha' jil'i Cristo lo'o leaa ñati'; tso'o ti, qui' ti nclyu'u ya cha' bi' jil'i ngu', ndacane ya jil'i ngu' cha' nga'aa cua'ni ngu' cha' cuxi. Cua nti' tsa ya cha' tso'o tsa caca tyucui' ti' tyiquee scaa ngu' cuentya jil'i Cristo nu lo'o tyalaa ngu' ca slo ycu'i' Ni. ²⁹Bi' cha' lye tsa ndyu'ni na' cña cuentya jil'i cha' bi'; nguula tsa cña ndyu'ni na', lo'o jua'a tlyu tsa juersa nda ycu'i' Cristo 'na cha' tyu'ú ne' cresiya 'na, cha' talo na' cua'ni na' cña bi'.

2 Ta na' sca cha' lo'o mā, cha' caca cuayá' ti' mā cha' lye tsa ngua'ni na' cña cuentya jil'i mā, lo'o

jua'a cuentya ji'i ngu' quichi Laodicea, lo'o jua'a cuentya ji'i tyuu tya'a ngu', masi tya lyiji tyuloo ngu' 'na. ²Jua'a ndyu'ni na' cña, cha' caca tyucui ti' tyiquee ngu', cha' stu'ba ti caca tyiquee ngu' lo'o xa' la tya'a ngu'. Nga'aa cutsij ngu' nu lo'o chcu' ngu' cha' ji'i Cristo li', xqui'ya cha' tso'o tsa nchca cuayá' ti' ngu' ji'i cha' bi'. Jua'a li' quijeloo cha' ji'i ngu', cha' ycu' Cristo laca cha' bi', la cui' cha' ji'i ycu' Ndyosi nu bilya caca cuayá' ti' ngu' ji'i cua sa'ni la. ³Xqui'ya cha' ngusñi na cha' ji'i Cristo, bi' cha' taca quijeloo cha' ji'na macala su ntucua quiya' lcaa cha' nu ntsu'u tyiquee ycu' Ndyosi, masi lcaa cha' nu nda'ya hique Ni cha' cua'ni Ni nde chalyuu. ⁴Cua nti' tsa na' cha' ná tucui cñilo'o ji'i ma, masi nti' ma cha' tso'o tsa nchcu' ngu' bi'; bi' cha' laca nchcu' na' lo'o cu'ma jua'a. ⁵Masi juani ti ná ndi'i na' ca su ndi'i ma, pana lu'ba ti ndyi'u ti' na' ji'i cu'ma. Tso'o tsa nti' na' lo'o ndyuna na' cha' tso'o tsa ngusñi ma cha' ji'i Cristo. Lo'o jua'a tso'o tsa nti' na' cha' tso'o ti ndi'i ma lo'o xa' la ngu' tya'a ngusñi ma cha' ji'i ycu' Ndyosi.

⁶Na cua ngüiñi ti' ma lo'o Jesucristo cha' caca Ni nu Xu'na ma, bi' cha' cui'ya ma cuentya cha' stu'ba ti caca tyiquee ma lo'o Ni lcaa tsá lo'o tyi'i ma chalyuu. ⁷Jua'a xñi tso'o ma cha' ji'i Jesús, cha' ca cuayá' ti' ma lcaa cha' nu laca suu cha' bi'; cha' nu Jesús ni, bi' laca suu lcaa cha' nu cua ngusñi na, la cui' ti cha' nu cua ngulu'u ngu' ji'i ma tya tsubi' la. Lo'o jua'a lcaa tsá tya ma xlya'be ji'i nu Cristo bi' li'.

Xqui'ya Cristo cua ngulacua ngu'

⁸Cui'ya tso'o ma cuentya lacua, cha' ná tucui taca cñilo'o ji'i ma

lo'o cua ña'a ca cha' cuiñi nu chcu' ngu' lo'o ma, masi tajua' tsa chcu' ngu' bi'. Si'i ycu' Cristo nu ntucua quiya' cha' ji'i ngu' lo'o nchcu' ngu' jua'a; bi' laca cña cua ti, bi' laca cha' cuiñi nu nchcu' ñati chalyuu ti, masi nchcu' ngu' cha' ji'i sca jo'ó, masi nchcu' ngu' cha' ji'i sca cui'i nu ntsu'u nde chalyuu ti.

⁹Pana nu Cristo bi' ni, ñi'ya laca tyucui ña'a ycu' Ndyosi, jua'a laca yu lo'o yaa yu nde chalyuu. ¹⁰Ycu' Cristo laca loo ji'i lcaa nu laca xu'na na, jua'a ji'i lcaa cui'i nu laca loo; lo'o cu'ma ni, xqui'ya cha' cua ntsu'u cha' ji'i ma lo'o Cristo, bi' cha' cua ngua tyucui ti' tyiquee ma, cua ngujui tyucui chalyuu ji'i ma. ¹¹La cui' jua'a xqui'ya Cristo cua ngulacua Ni ji'i ma; ni si'i na ngusi'yu lo quiji ma lo'o ngulacua ma ñi'ya nu ndu'ni ngu' judío lo'o sñi' ngu', ycu' Cristo ngulacua ji'i ma lo'o cua ngua'ni lyaá Ni ji'i ma ji'i qui'ya nu ntsu'u ji'i ma nde chalyuu. ¹²Lo'o cua ntyucuatya ma ni, ñi'ya laca si cua nguatsi' ma ne' cuaá lo'o Cristo, jua'a laca ma lo'o Cristo; lo'o li' ñi'ya si cua ndyu'ú ma stu'ba ti lo'o Cristo chaca quiya', jua'a laca cha' bi' li'. Ycu' Ndyosi laca nu ndu'ni cha' tyu'ú ma, xqui'ya cha' ntsu'u cha' ji'i ma lo'o Ni. ¹³Ñi'ya laca si cua ngujui ma, jua'a ngua cu'ma, xqui'ya cha' cua ntsu'u tsa qui'ya ji'i ma lo'o ycu' Ndyosi. Lo'o jua'a ná ngujui ñi'ya nu culacua ycu' Ndyosi ji'i ma li', xqui'ya cha' ná ntsu'u cha' ji'i ma tsiya' ti lo'o Ni nu ngua tyempo bi'. Pana juani cua ngua'ni Ni cha' tyu'ú ma chaca quiya' ñi'ya nu ndyu'ú ycu' Cristo. Cua ngüi'ya Ni

cha' clyu ti' ji'na ji'ī leaa qui'ya nu ntsu'u ji'na lo'o Ni. ¹⁴Cua ngua'ni tye Ni cha' ji'ī quityi bi' su nscua leaa cña nu nga'a cha' cua'ni na cuentya ji'ī ycu'i Ndyosi. Na cua ndyanu yabe' chu' na xqui'ya quityi bi'; pana tya lo'o ngujui'ī ca'a ngu' ji'ī Cristo lo crusi, tya li' cua ngüityi Ni qui'ya bi' ji'na tsiya' ti. ¹⁵La cui' ti lo crusi bi' cua ntijiloo Cristo ji'ī leaa nu laca xu'na na, jua'a ji'ī leaa cui'ī nu laca loo ji'na. Lo'o ngua'ni chi' Ni loo Cristo xqui'ya cha' cua ntijiloo yu ji'ī leaa xu'na na bi', li' ndyalo'o Cristo ji'ī xu'na bi' laja ñati nu lijya qui'i ti, cha' ña'a cui'ya leaa ñati cha' cua ntijiloo Cristo ji'ī leaa xu'na bi'.

Tso'o tsa laca cua ña'a ca cha' tso'o nu ndyu'u ca slo ycu'i Ndyosi

¹⁶Nga'aa ta mā chacuayá' cha' culo xa' ñati cña ji'ī mā lacua, na laca nu cacu mā, na laca nu co'o mā cha' cua'ni tacati mā lo'o ycu'i Ndyosi. La cui' jua'a ná tso'o laca si ñacui' ngu' ji'ī mā ni tsā laca nu cua'ni mā ta'a; masi ta'a lo'o ndi'ī cña' na nu ndacui' snu' tsā ti, masi ta'a lo'o cuañi' co', masi chaca ta'a nu ndu'ni ngu' nu ndacui' yija ti, ná ntsu'u cha' cua'a jyaca mā ji'ī ngu' bi' tsiya' ti, nti' na'. ¹⁷Sa'ni la xcui' ntsu'u ta'a bi' nde chalyuu, cha' taca ca cuayá' ti' ngu' scaa cha' nu ngua ti' ycu'i Ndyosi chcu'i lo'o ngu' nu ngua tya li'; pana juani ni, cua ñaa ycu'i Cristo chalyuu, bi' cha' nga'aa nti' na cha' cusu' bi'. Cua na'a na ji'ī ycu'i Cristo, bi' laca nu chañi ca. ¹⁸Ná cube ti' mā ji'ī cua ña'a ca ñati nu cua'ni tyucuaa ti' lo'o mā, ngu' nu tacati la ndu'ni ycu'i ngu',

nti' ngu', cha' ndyu'ni tlyu ngu' ji'ī sca xa' nu ntsu'u ji'ī ycu'i Ndyosi ca nde cua; si'ī ji'ī ycu'i Ndyosi ndyu'ni tlyu ngu' bi'. Ñati nu ndu'ni jua'a ni, nti' ngu' cha' xa' la cha' ji'ī ycu'i Ndyosi cua ngulu'uloo ji'ī ngu'. Lye tsa ndu'ni tyucuaa ti' ngu' bi' lo'o tya'a ngu', masi ná ntsu'u cha' cua'ni ngu' bi' jua'a, cha' ña'a ti tya ntsu'u cha' cuxi ne' cresiya ji'ī ngu' bi'; ¹⁹nga'aa ndaquiya' ngu' bi' ji'ī Cristo nu laca loo la ji'na. Cristo laca loo ji'ī leaa taju ñati nu ndu'ni tlyu ji'ī ycu'i Ndyosi tsa tlyu ti; bi' cha' tso'o tsa stu'ba cha' ji'na lo'o xa' la tya'a ñati na, bi' cha' tso'o la ndyanu tachaa cha' ji'na lo'o Ni, cha' quiña'a la cña ndyu'ni Cristo ne' cresiya ji'ī ñati ji'ī Ni, tsa ña'a nu nti' ycu'i Ndyosi cha' caca.

²⁰Pana cu'mā ni, cua nguxtyanu mā ji'ī xa' la jo'ó nu ngua xu'na mā cua tsubi' la, cua nguxtyanu mā ji'ī leaa cha' nu jlya tsa ti' ñati chalyuu ji'ī. Tya lo'o ngujui'ī Cristo lo crusi cha' cua'ni tye ji'ī cha' bi', tya li' cua nguxtyanu mā ji'ī cha' bi'. Nga'aa nti' cha' tya cua'ni mā ñi'ya nu ndu'ni xa' la ñati chalyuu; nga'aa nti' cha' taquiya' mā ji'ī leaa xa' la cña nu nelyo ngu' ji'ī mā, ²¹nu lo'o ñacui' ngu' ndi'ya: “Tacati tsa nu cua. Ná cala' mā ji'ī, ná cacu mā ji'ī”, nacui' ngu'. ²²Lcaa na bi' ni, na culiji ti laca na bi'; ya' nu cua nguliji bi', nga'aa ña'a na ji'ī li'. Nu lo'o nchcu'i ngu' jua'a, sca cña nu ndyu'ni ñati chalyuu ti laca bi'. ²³Chañi laca cha' tso'o tsa ndyu'u cha' bi' ngua ti' na nquicha', ndatsaa tsa cha' bi' ji'na cha' cua'ni tlyu na ji'ī jo'ó bi'; lo'o jua'a bi' laca nu ndu'ni tsa cha' caca tacati na,

cha' xcube' na jil'i tyucui ña'a na. Jua'a ndu'ni cha' bi' tu'ni; pana si'i jua'a nga'a cha' caca, nu cati cha' cua'ni na cha' cuxi nu tiji' tsa ti' na jil'i.

3 Pana cu'ma ni, cua ngujui chaca chalyuu cucui jil'i ma xqui'ya cha' cua ngua stu'ba cha' jil'i ma lo'o Cristo; bi' cha' lacua, xcui' na tyu'u tyiquee ma jil'i cua ña'a ca cha' tso'o nu ndyu'u jil'i Cristo lijya, cha' ntucua Cristo nde la'a tsu' cui' su tlyu su ntucua ycui' Ndyosi. ²Cua'ni cha' tyanu tachaa cha' bi' tyiquee ma, nga'aa tyaal' ti' ma lo'o cua ña'a ca cha' cuxi nu ntsu'u nde chalyuu. ³Nu juani ni, nga'aa ntsu'u cha' jil'i ma lo'o cha' cuxi nu ndyaca nde chalyuu; cua ndyanu tso'o cha' jil'i ma lo'o ycui' Ndyosi xqui'ya Cristo. ⁴Nu chaca chalyuu cucui nu ngujui jil'i ma xqui'ya Cristo, bi' laca cha' nu ndulo la cha' jil'i ma juani. Stu'ba ti tyatu na lo'o Cristo tsa bi', nu lo'o tyu'u tucua yu lijya yu chaca quiya; li' taca caca stu'ba cha' jil'i ma lo'o nu Cristo bi' ca su caca tlyu la ycui' yu, ca su ntucua ycui' Ndyosi.

Cua ngxu'tyanu ngu' chalyuu cusu' jil'i ngu' cha' jua'a ngujui chaca chalyuu cucui jil'i ngu'

⁵Cua'ni tye ma lcaa cha' cuxi nu ndiya tsa ti' ma jil'i lacua: nga'aa cua'ni cuxi ma lo'o clyo'o xa' ñati, nga'aa cua'ni ma cha' suba' lo'o tya'a ñati ma, nga'aa tyacui' ti' ma ña'a ma jil'i tya'a ñati ma, cua'ni tye ma jil'i lcaa lo cha' cuxi nu ndijna tsa ti' tyiquee ma cha' cua'ni ma jil'i, nga'aa tyacui' ti' ma jil'i scaa cha' tso'o nu ntsu'u chalyuu. Sca na nu ndacui' ti'

na jil'i ni, stu'ba ti cuxi laca cha' bi' ñi'ya nti' si cua'ni tlyu na jil'i sca lcu'i jo'ó ti; ⁶nchca ñasi' tsa ycui' Ndyosi lo'o ñati nu ndu'ni cha' cuxi jua'a. ⁷La cui' tya'a cha' cuxi bi' cua ngua'ni ma lcaa su ndya'a ma nu ngua cua tsubi' la, ⁸pana juani nga'a cha' xtyanu ma jil'i lcaa cha' cuxi bi'; masi nchca ñasi' tsa ma cua sa'ni la, masi lu'ba ti nxu'ba ñasi' ma jil'i ycui' ca ma tya li', masi liye' ti' ma jil'i tya'a ñati ma tya tsubi' la, pana nga'aa cua'ni ma jua'a juani. La cui' jua'a nga'aa chcui' ma cuentyu jil'i tya'a ñati ma, nga'aa chcui' suba' ma lo'o ngu', ⁹nga'aa ta ma cha' cui'ni lo'o tya'a ma; na cua ngxu'tyanu ma jil'i chalyuu cusu' jil'i ma, jua'a cua ngxu'tyanu ma jil'i lcaa cha' cuxi nu ngua'ni ma tya tsubi' la, ¹⁰cha' juani cua ngujui chaca chalyuu cucui jil'i ma. Chaca lo ñati cua laca ma juani; cua ngxucutsa'a ycui' Ndyosi lcaa cha' nu ntsu'u ne' cresiya jil'i ma juani, cha' jua'a caca ma ñi'ya nu laca ycui' Ni, nu lo'o ndyaca tsa'a lyiji ma lcaa cha' nu ntsu'u jil'i ycui' Ni. ¹¹Bi' cha' juani nga'aa ndulo tsa cha' ji'na lo'o tya'a na, masi la cui' ngu' judío laca na, masi si' ngu' judío laca ma; nga'aa ndu'ni cha' masi cua ngulacua na, masi ná ngulacua na; nga'aa ndu'ni cha' si ngu' xa' tsu' laca na, masi ngu' tyaal' laca na, masi ngu' nu ndi'i tso'o ti laca na, masi msu nu ngüi'ya ti ñati laca ma cha' cua'ni ma cña jil'i ñati laja ti. Nga'aa ndulo tsa cha' bi' ji'na juani, cha' sca ti Cristo laca nu ndulo tsa cha' jil'i cuentya ji'na. Ndi'i Cristo lo'o lcaa ñati jil'i Ni, ñi'ya nu laca ngu', macala su ndi'i ngu'.

¹²Ñati jil'i ycui' Ndyosi laca cu'ma lacua; na cua ngusubi Ni jil'i ma,

xqui'ya cha' ntsu'u tsa tyiquee Ni ña'a Ni ji'i ma. Bi' cha' ntsu'u cha' cua'ni tya'na ti' ma ji'i xa' ñati; tso'o ti cua'ni ma lo'o ngu', ni ná cua'ni tyucuaa ti' ma lo'o ngu', masi tiya' ti chcu' ma lo'o ngu', jua'a talo tsa tyiquee ma ji'i ngu'. ¹³Talo tyiquee ma ji'i xa' la tya'a ñati ma lacua, ña'a cuayá' nu cui'ya ma cha' clyu ti' ji'i ngu' lo'o ntsu'u qui'ya ji'i ngu' lo'o ma. Tsa ña'a nu ndyi'ya nu Xu'na na cha' clyu ti' ji'i ma, jua'a nga'a cha' cua'ni clyu ti' ma ji'i tya'a ñati ma. ¹⁴La cui' jua'a tso'o tsa caca tyiquee ma ña'a ma ji'i xa' la tya'a ñati ma, cha' jua'a stu'ba tsa caca cha' ji'i ma lo'o ngu' li'. ¹⁵Ti ti tyi'i tyiquee ma lacua, xqui'ya cha' ycu' Ndyosi laca loo ji'i ma; cua ngusubi Ni ji'i ma, jua'a ji'i xa' la tya'a ñati ma, cha' caca ma sca ti taju ñati cuentya ji'i ycu' Ni. Tso'o si lcaa hora tya ma xlya'be ji'i ycu' Ni xqui'ya lcaa lo cha'.

¹⁶Nga'a cha' tyanu tyucui cha' ji'i Cristo ca ne' cresiya ji'i ma. Tso'o tsa ndyu'u cha' bi', bi' cha' tso'o ti culu'u ma cha' bi' ji'i tya'a ma ña'a cuayá' nu cuna tso'o lcaa ngu'. La cui' jua'a cula tu'ba ma lcaa lo jii nu ntsu'u ji'i ycu' Ndyosi, masi jii salmo nu nscua lo quityi nu ngua sa'ni, masi cua ña'a ca jii nu ca'ya hique ma nu nechcu' cha' ji'i ycu' Ndyosi; cula tu'ba ma jii cha' cuna ycu' Ndyosi, xqui'ya cha' tso'o tsa ntsu'u tyiquee ma ña'a ma ji'i ycu' Ni. ¹⁷Lcaa ña'a cña nu nti' ma cha' cua'ni ma, lcaa ña'a cha' nu nti' ma chcu' ma lo'o ñati, chacuayá' ji'i Jesús nu Xu'na na cua'ni ma ji'i lacua. Lo'o jua'a la cui' hora bi' tya ma xlya'be ji'i ycu' Ndyosi Sti na xqui'ya Jesús.

Cha' tso'o nu cua'ni na lo'o laca Cristo loo ji'na

¹⁸Cu'ma ngu' cuna'a ni, taquiya' ma ji'i clyo'o ma. Ndulo tsa cha' ji'i ma cha' cua'ni ma jua'a, cha' cua ntsu'u cha' ji'i ma lo'o Cristo nu Xu'na na. ¹⁹Cu'ma ngu' qui'yu ni, caca tso'o tyiquee ma ña'a ma ji'i clyo'o ma; ná cua'ni tyaala ma ji'i clyo'o ma. ²⁰Cu'ma ngu' cuañi' ni, nga'a cha' taquiya' ma cña nu culo ngu' cusu' ji'i ma, cha' tso'o tsa nti' nu Xu'na na lo'o ndu'ni ma jua'a. ²¹Cu'ma ngu' cusu' nu ntsu'u sñi' ma ni, ná su'ba ñasi' ma ji'i sñi' ma, cha' ná tso'o si caca taja ti' ngu' bi' xqui'ya ma. ²²Cu'ma ngu' msu nu ndyu'ni cña ji'i ngu' laja ti, taquiya' ma lcaa cña nu culo ñati nu laca loo ji'i ma nde chalyuu. Si' na cua'ni ti ma jua'a cha' tyanu tso'o cha' ji'i ma lo'o ngu' lo'o ndu ti ngu' slo ma, cha' ndyi'ya ngu' cuentya ji'i ma si ndu'ni ma cña; pana tyucui tyiquee ma cua'ni ma cña bi', xqui'ya cha' lcaa hora ndube ti' ma ji'i ycu' nu Xu'na na. ²³Cua ña'a ca cña nu cua'ni ma, lubii tsa cña cua'ni ma li'. Ndi'ya culacua ti' ma: ñi'ya laca si cña ji'i ycu' Ndyosi nu Xu'na na laca nu ndyu'ni ma, nga'aa si' cña ji'i ñati chalyuu ti. ²⁴Cua jlo ti' ma cha' ycu' nu Xu'na na laca nu nguxco'o cha' tso'o nu tyacua ji'i scaa ma lo'o cua tye ti cha'. Cristo laca nu Xu'na ma nu chañi ca; cuentya ji'i ycu' Cristo bi', bi' cha' ndyu'ni ma cña. ²⁵Pana xcube' ycu' Ndyosi ji'i cua ña'a ca ñati nu ndu'ni cha' cuxi; stu'ba ti ndu'ni cuayá' Ni ji'i lcaa ti ña'a ñati, masi ñati tonu, masi ñati sube.

4 Cu'ma ngu' xu'na msu, lcaa cha' nu ndyaca ji'i ma lo'o ngu' msu ji'i ma, cua'ni liñi ma cha' bi'; tso'o ti cua'ni ma lo'o ngu' bi'. Tyi'u ti' ma cha' lo'o cu'ma, ntsu'u nu laca loo la ji'i ma, ntucua nu bi' ca su tlyu ca su ntucua ycu'i Ndyosi.

²Lcaa cu'ma, ná ca taja ti' ma, lcaa tsá chcu'i ma lo'o ycu'i Ndyosi. Lo'o jua'a tii ti ma tyi'i ma lo'o chcu'i ma lo'o Ni, jua'a ta ma xlya'be ji'i Ni lo'o chcu'i ma lo'o Ni.

³La cui' tyempo bi' jña ma cha' clyu ti' ji'i ycu'i Ndyosi cuentya ji'i ya cha' caja la juersa ji'i ya, cha' chcu'i ya cha' tso'o ji'i Cristo lo'o xa' la ñati, cha' cuna ngu' cha' bi' masi bilya caja ñi'ya nu cuna ngu' cha' bi' yala la; xqui'ya cha' cua nchcu'i tsa na' lo'o ngu' jua'a, bi' cha' ntsu'u na' ne' chcu'a juani. ⁴Pana chcu'i ma lo'o ycu'i Ndyosi lacua, cha' xtyucua Ni 'na cha' tya chcu'i liñi na' ji'i lcaa cha' bi', ñi'ya nu nga'a cha' chcu'i na' ji'i.

⁵Tii ti ti' ma tyi'i ma slo xa' ñati nu bilya xñi cha' ji'i Jesucristo; ná cua'ni ma cha' tonto slo ngu' bi', cha' jua'a lcaa quiya' lo'o ta ngu' tyempo cha' chcu'i ma lo'o ngu', li' tso'o tsa ta ma cha' ji'i Jesús lo'o ngu'. ⁶Laja lo'o nchcu'i ma lo'o ngu' ni, tso'o ti chcu'i ma ña'a cuayá' nu cua'a jyaca ngu' ji'i cha' nu nchcu'i ma; tso'o si caja ñi'ya nu xacu'i ma cha' ji'i lcaa ngu'.

**Cha' nu nchcu'i' Pablo su
cua tye ti quityi re**

⁷Yu Tíquico tya'a na ni, ta yu cha' lo'o ma, lcaa cha' ñi'ya nu ndyaca jna' ca nde. Ntsu'u tsa tyiquee na ña'a na ji'i yu bi', lo'o la cui' jua'a

tya'a ndyu'ni ya cña ji'i nu Xu'na na laca yu; lcaa tsá ndyu'ni yu cña bi', ná nchca taja ti' yu ji'i. ⁸Bi' cha' nda na' ji'i yu cha' caa yu ca su ndi'i ma, cha' ca chaa ti' ma chaca quiya' lo'o ña'a ma ji'i yu; nti' na' cha' cacha' yu ji'i ma ñi'ya nu ndyaca ji'i lcaa tya'a ya su ndi'i ya ca nde. ⁹Stu'ba ti caa yu lo'o Onésimo tya'a quichi' tyi ma; na tyaca'a tsa nu Onésimo bi' ji'i ya, xqui'ya cha' ná nchca taja ti' yu nchcu'i yu cha' ji'i nu Xu'na na. Tyucuaa ngu' bi', ta ngu' cha' lo'o ma ñi'ya nu ndyaca lcaa cha' ca su ndi'i ya ca nde.

¹⁰Aristarco tya'a ntsu'u na' ne' chcu'a, lo'o yu nda yu xlyo ni'i ji'i ma; la cui' jua'a cha' nda Marcos tya'a Bernabé. (Tya tsubi' la cua nda na' sca cha' nu ndyaa ca slo cu'ma cuentya ji'i nu Marcos bi', cha' tso'o ti chcu'i ma lo'o yu nu lo'o tyalaa yu slo ma). ¹¹Lo'o jua'a Jesús nu laca xtañi Justo, cua nti' yu chcuicha' yu ji'i ma. Tyuu tya'a ngu' judío cua ngusñi cha' ji'i Cristo nquicha'; pana nu sna tya'a ti ngu' bi' ni, Aristarco lo'o Marcos lo'o Justo, tsa bi' ti ngu' ntaja'a tya'a lo'o na' ca su ndya'a na' nchcu'i na' lo'o xa' la ñati ñi'ya caca cha' lo'o caca ycu'i Ndyosi loo ne' cresiya ji'i ñati. Lo'o jua'a cua nxyucua tsa ngu' bi' 'na. ¹²Lo'o yu Epafras tya'a quichi' tyi ma, nda yu xlyo ni'i ji'i ma; stu'ba ti ndya'a yu lo cña ji'i Jesucristo lo'o ya. Lcaa tsá ndijña tsa yu cha' clyu ti' ji'i ycu'i Ndyosi cuentya ji'i cu'ma, ndijña yu chacuayá' ji'i ycu'i Ni cha' ná tya'achu' ma tsiya' ti cha' ji'i Ni. Ndi'ya nti' yu, cha' tyucui tyiquee ma tsiya' ti cua'ni ma na laca nu

nti' Ni cha' cua'ni mā nde lo yuu chalyuu. ¹³Jlo ti' na' cha' lye tsa ngua'ni yu cña cha' xtyucua yu jil'i cu'ma, jua'a jil'i ngu' quichi Laodicea, jua'a jil'i ngu' quichi Hierápolis tya'a ngusñi na cha' jil'i Cristo. ¹⁴Lo'o Lucas tya'a tso'o na nu ndyu'ni jo'o jil'i ngu', lo'o jua'a Demas, nda ngu' xlyo ni'i jil'i mā.

¹⁵Lo'o jua'a ta mā xlyo ni'i jil'i ngu' tya'a ngusñi na cha' jil'i Cristo nde quichi Laodicea, lo'o jua'a jil'i ma' Ninfas lo'o lcaa ngu' tya'a na nu ndyu'u ti'i ca slo ma' cusu' bi'.

¹⁶Chcui' mā lo quityi re clyo, lo'o li' tya ta mā quityi re tsa ca slo ngu' Laodicea tya'a ndu'ni tlyu na jil'i ycui' Ndyosi. La cui' jua'a ndulo tsa

cha' jil'i mā cha' chcui' mā lo chaca quityi nu nda na' cha' ndyalaa slo ngu' Laodicea bi'. ¹⁷Ndi'ya chcui' mā lo'o yu Arquipo tya'a na: “Cua ngua'a lo ycui' nu Xu'na na jinu'u cha' cua'ni nu'u cña bi' cuentya jil'i ycui' Ni”, ñacui' mā jil'i yu, “bi' cha' juani cua'ni cña ti' nu'u cha' caca tso'o cña bi'”.

¹⁸Su cua ndye quityi re, nde laca sca cha' nu cua nscua na' lo'o ya' ycui' ti na': Pablo laca na', nda na' xlyo ni'i jil'i mā; tyi'u ti' mā jna' cha' ntsu'u na' ne' cheua juani. Lo'o jua'a tya cua'ni la ycui' Ndyosi cha' xlya'be lo'o mā tyucui tyempo nu lijya nde loo la. Jua'a caca cha' lacua.